

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2431/2021
24.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из села ..., чији је пуномоћник Вера Седлар, адвокат из ..., против туженог „Ниш – експрес“ АД Ниш, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 137/2020 од 01.07.2021. године, у седници одржаној 24.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 137/2020 од 01.07.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 3809/2017 од 15.11.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за поништај као незаконитог решења туженог број .../... од 30.08.2017. године о отказу уговора о раду тужиоцу. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да га врати на рад и призна му сва права по основу рада. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 137/2020 од 01.07.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 3809/2017 од 15.11.2019. године.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14 –

у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које могу бити предмет оцене ревизијског суда у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац се налазио у радном односу код туженог на радном месту „...“. Уговором о раду број .../... од 29.06.2017. године код туженог је засновао је радни однос ради обављања послова ..., а анексом број ... Уговора о раду од 29.06.2017. године распоређен је на радно место Решењем туженог број .../... од 30.08.2017. године тужиоцу је отказан уговор о раду због повреде радне обавезе коју је учинио на тај начин што је након уочене паљевине до које је дошло у јулу 2017. године приликом извођења радова на возилу и рада по налогу на аутобусу марке „...“, није о томе обавестио директора, ни службу ПП заштите, већ је извештај сачинио тек 04.08.2017. године, након сазнања директора да је дошло до паљевине у којој је коришћен противпожарни апарат. Радник противпожарне заштите ББ лично је сазнао да је коришћен противпожарни апарат и то на тај начин што је приликом вршења контроле ПП апарата уочио да апарат нема притисак, те да је од присутног радника сазнао да је дошло до паљења отпадног материјала и до употребе ПП апарата, а да њега лично нико није обавестио нити тражио од њега да замени испражњени апарат. Претходно решењем број .../... од 14.08.2017. године тужилац је удаљен са рада због повреде радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду, члана 6. став 1. и 3. Колективног уговора о утврђивању права обавезе и одговорности запослених и члана 19. тачка 4. и 9. Уговора о раду, а упозорењем број .../... од 22.08.2017. године упозорен да му због учињене повреде радне обавезе може престати радни однос уговором о раду, на које упозорење се тужилац изјаснио 28.08.2017. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиоца за поништај оспореног решења о отказу уговора о раду и реинтеграцију, односно враћање на рад.

Према члану 179. став 2. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“ број 24/2005...75/14) послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако несавесно или немарно извршава радне обавезе. Одредбом члана 15. истог Закона прописана је обавеза запосленог да између осталог послодавца обавести о свакој врсти потенцијалне опасности за живот и здравље и настанак материјалне штете.

Одредбом члана 6. Колективног уговора о утврђивању права и обавеза и одговорности запослених код туженог прописано да је повреда радне обавезе неблаговремено, несавесно и немарно извршавање радних обавеза ставом 1. овог члана под неблаговременим неизвршавањем радних обавеза сматра се одступање од утврђених или уобичајених рокова за извршење радних обавеза, а ставом 2. да је несавесно извршавање радних обавеза извршавање радних обавеза при чему запослени

не поступа у складу са обавезама из описа обавеза радног места, не придржава се упутстава за рад у својој радној јединици не показује уобичајену пажњу која се очекује од просечног запосленог и не понаша се као добар домаћин, иако је морао бити свестан последица таквог понашања, ставом 3. истог прописано је да су повреде радних обавеза и повреде прописа о заштити од пожара, експлозије, елементарних непогода и штетног деловања, отровних и других опасних материја, као и повреде прописа и непредузимање мера ради заштите запослених средстава рада и животне средине.

Правилником о заштити од пожара код туженог од 20.05.2016. године регулисане су и мере и радње које сваки запослени код туженог треба да предузме у циљу спречавања отклањања опасности од пожара, услове и начин организовања заштите од пожара, као и права, обавезе и одговорности поводом спровођења ових мера, а чланом 4. истог да је за спровођење мера заштите од пожара одговорно лице које врши послове руководиоца на аутобуској станици, пословници или пословном простору, док су чланом 13. прописана права и дужности у вези спровођења између осталих и руководиоца радних јединица. Према члану 40. Колективног уговора о безбедности и здрављу на раду туженог од 20.05.2016. године између осталог прописано је да и запослени који организују и руководе процесом рада одговорни су за спровођење мера безбедности и здравља на раду.

Одредбом члана 19. тачка 4. и 9. Уговора о раду закљученог 01.07.2016. године између тужиоца и туженог прописано је да су повреде радне обавезе неблаговремено, несавесно и немарно извршавање радних обавеза, као и друге повреде радне обавезе утврђене општим актом.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, те цитиране одредбе Закона о раду, Колективног уговора о безбедности и здрављу на раду, као и одредбе Уговора о раду, као и Правилник заштите од пожара, Врховни касациони суд је оценио да су нижестепени судови одлучујући о тужбеном захтеву тужиоца правилно применили материјално право када су утврдили да је тужилац учинио повреде радне обавезе које су му стављене на терет и да поступање тужиоца у конкретном случају представља несавесно извршавање радних обавеза јер критичном приликом о насталом догађају није обавестио претпостављене, на шта је био обавезан као руководиоца радне јединице, с озбиром да је том приликом била угрожена сигурност запослених као и имовина послодавца, а о употреби противпожарног апарата није ни обавестио надлежну службу.

Супротно наводима ревизије у радњама тужиоца стичу се елементи бића повреде радне обавезе, несавесног и немарног извршења радне обавезе, као и повреда утврђених општим актом из члана 19. тачка 4. и 9. Уговора о раду од 01.07.2016. године. Без утицаја је навод ревизије да није наступила никаква штета на возилу, јер то није услов за повреду радне обавезе која је тужиоцу стављена на терет. Нема основа за закључак ревизије да тужилац није имао свест да радњом непријављивања паљевине не чини повреду радне обавезе. Управо супротно, пошто пожар по природи ствари доводи до угрожавања сигурности запослених и имовине послодавца, запослени је дужан да чува имовину послодавца у смислу члана 15. Закона о раду и његова је обавеза да благовремено обавести послодавца сачињавањем извештаја, а тужилац као

руководилац радне јединице био дужан да сачини извештај о томе, а што он није учинио.

Врховни касациони суд је имао у виду и остале наводе ревизије тужиоца, али код изнетог је нашао да су без утицаја на доношење другачије одлуке суда у овој правној ствари.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је применом одредбе члана 153., а у вези члана 154. ЗПП.

Са изложеног, а на основу одредбе члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић